

ام اس (MS) یا اسکروز متعدد یک بیماری دستگاه عصبی مرکزی است. این بیماری در زنان شایع تر از مردان بوده و در نقاطی از دنیا مثل اروپای شمالی امریکا و کانادا از شیوع بالاتری برخوردار است همچنین افرادی که در خانواده خودبیمار مبتلا به ام اس دارند، ریسک بالاتری برای ابتلا به این بیماری نسبت به سایر افراد جامعه دارند و تاکنون دلیل ایجاد این بیماری مشخص نشده است ولی به نظر می رسد که بروز این بیماری ارتباطی با پاسخ های خود ایمنی داشته باشد.

عاملی مثل یک ویروس ممکن است باعث تحریک سیستم ایمنی شده و بدن را وادار به تولید پادتن هایی کند که به اشتباه به عناصر خودی بدن حمله می کنند. در ام اس این پادتن ها به میلین که پوشش اعصاب می باشد حمله کرده و آنها را نابود می کنند. میلین باعث می شود که پیامهای عصبی به سرعت در طول عصب منتقل شود. حال اگر این ماده تخریب شود بر روی عصب نقاطی به نام پلاک به وجود می آید که با گسترش این پلاکها انتقال پیام عصبی در طول عصب کند شده که خود باعث بروز علائم بیماری ام اس می شود.

۱

علائم و تظاهرات اولیه بیماری :

علائم اولیه بیماری در اشخاص مختلف متفاوت است و بسته به عصب تخریب شده و میزان آسیب دارد اما بطور کلی عبارتند از :

- کاهش دید
- عدم تعادل
- اسپاسم عضلات (انقباض عضلات)
- سوزن سوزن شدن یا کرختی و بی حسی غیر طبیعی در صورت ، دستها و پاها و بدن
- اختلال در راه رفتن
- لرزش و ضعف در پاها و بازوها
- اختلال در هماهنگی حرکات بدن و انجام حرکات ظریف
- اختلال در دفع ادرار و مدفوع به صورت یبوست ، بی اختیاری ادرار و سختی در شروع ادرار
- تاری دید و یا دوبینی
- درد حاد در ناحیه صورت و یا کمر

۲

- افسردگی
- اختلال حواس
- اختلال در صحبت کردن
- اختلال در جویدن
- کاهش شنوایی
- خستگی

روند بیماری ام اس کلاً "غیر قابل پیش بینی" است. این بیماری دوره های عود و خاموشی دارد. در دوره های عود علائم تشدید می شود و در دوره های خاموشی علائم تخفیف می یابند و یا از بین می روند. هر حمله ممکن است روزها، هفته ها یا ماهها طول بکشد.

گرما و استرس می توانند باعث بدتر شدن علائم بیماری شوند. بسیاری از بیماران مبتلا به ام اس افسرده هم می شوند.

به طور کلی بیماری ام اس تاثیری بر روی طول عمر بیمار ندارد ولی سرماخوردگی آنفلوانزا و سایر عفونت ها می توانند خطر عود ام اس را افزایش دهند.

۳

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

لرستان

مرکز آموزشی درمانی شهدای عشایر

اسکلروز متعدد (MS)

واحد آموزش سلامت - بازنگری ۱۴۰۳

سایت بیمارستان:

<http://shohada.lums.ac.ir>

شماره تلفن های بیمارستان: ۷-۰۱-۳۳۲۳۶۴۰

۶

توصیه ها و نکات آموزشی :

۱- داروهای خود را بطور منظم مصرف کنید .

۲- برنامه منظمی برای فعالیت فیزیکی ، ورزش و استراحت کافی داشته باشید .

۳- ورزش و تحرک از یبوست پیشگیری می کند .

۴- رژیم غذایی پر فیبر شامل میوه ها و سبزیجات فراوان و نوشیدن آب کافی در پیشگیری از یبوست مفید است

۵- کاهش استرس فرد بیمار می تواند در کاهش علائم بیماری موثر باشد .

۶- از فعالیت زیاد در محیطهای بیرون مخصوصاً در هوای زیاد گرم پرهیز کنید چرا که می تواند باعث تشدید بیماری شود . حمام ، سونا ، وان حاوی آب خیلی گرم یا دوش آب گرم همگی می توانند باعث بدتر شدن علائم شوند .

منابع :

راهنمای پزشکی خانواده ام اس دکتر علیرضا منجمی

<http://www.rooztab.com>

۵

تشخیص :

یک آزمایش خاص جهت تشخیص ام اس وجود ندارد و تشخیص بیماری بر اساس علائم بالینی ، معاینه دقیق پزشک و آزمایشات تشخیصی مثل ام آر آی قطعیت می یابد .

درمان :

هنوز درمان قطعی برای ام اس پیدا نشده است و تحقیقات در این زمینه ادامه دارد . هدف از درمان به تاخیر انداختن پیشرفت بیماری ، درمان علائم بیماری و بطور کلی بهبود وضعیت سلامت فرد است . استروئیدها (کورتون) در زمان عود بیماری درمان اصلی است . البته بسته به عصب درگیر شده و نوع علائم ، درمان های مختلف انجام می شود . سایر داروها مثل بتا اینتر فرون و گلاتیامر هم می توانند تعداد حمله های حاد بیماری را کاهش دهند . که این داروها اکثراً تزریقی هستند و باعث جلوگیری از حمله سیستم ایمنی به پوشش اعصاب میلین می شوند . سایر داروها هم ممکن است برای رفع علائم بیماری مثل خستگی ، افسردگی ، اسپاسم عضلات و یا مشکلات ادراری و سایر موارد مورد استفاده قرار گیرند .

۴